

Utfärdad: 28.3.2025	Träder i kraft: 4.4.2025	Giltighetstid: tills vidare
Rättsgrund: Luftfartslagen (864/2014) 95 § 3 mom.		
Bestämmelser om påföljderna för verksamhet som strider mot föreskriften finns i: Luftfartslagen (864/2014) 175 § och 14 kap.		
Genomförd EU-lagstiftning: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 300/2008 av den 11 mars 2008 om gemensamma skyddsregler för den civila luftfarten och om upphävande av förordning (EG) nr 2320/2002 Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1998 av den 5 november 2015 om detaljerade bestämmelser för genomförande av de gemensamma grundläggande standarderna avseende luftfartsskydd		
Ändringsuppgifter: Genom denna föreskrift upphävs luftfartsföreskriften SEC M1-1, Anställnings- och utbildningskrav samt godkännanden gällande luftfartsskydd, utfärdad av Trafiksäkerhetsverket den 22 maj 2017 (TRAFI/463649/03.04.00.00/2016).		

Anställning, utbildning och godkännande av personal inom luftfartsskydd

INNEHÅLL

1	TILLÄMPNINGSOMRÅDE	2
2	PÅLITLIGHETSKONTROLL FÖRE ANSTÄLLNING	2
3	GODKÄNNANDEN	2
3.1	Godkännande som instruktör	2
3.2	Godkännande av utbildningsprogram	3
3.3	Bevisande av godkänd utbildning	4
3.4	Godkännande av säkerhetskontrollanter	4
4	UTBILDNING FÖR SÄKERHETSKONTROLLANT	4
4.1	Utbildningens innehåll	4
4.2	Introduktionsperiod	4
4.3	Yrkesprov	5
4.3.1	Skriftligt prov	5
4.3.2	Bildtolkningstest	6
5	REPETITIONSUTBILDNING OCH ANNAN KOMPLETTERANDE UTBILDNING	6
6	BOKFÖRINGSSKYLDIGHET	7
7	ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSE	7
	BILAGA: STUDIEPERIODER OCH UTBILDNINGSKATEGORIER	8

1 TILLÄMPNINGSOMRÅDE

1.1 Denna föreskrift gäller utbildning i anslutning till luftfartsskydd, instruktörer, behörighets- och utbildningskrav på personer med arbetsuppgifter som inverkar på luftfartsskydd samt kontroll av bakgrund före anställning och myndighetsgodkännanden.

1.2 Föreskriften kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 300/2008¹ samt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1998². Regleringshelheten angående luftfartsskydd bildas av förordningarna och den nationella föreskriften tillsammans.

2 PÅLITLIGHETSKONTROLL FÖRE ANSTÄLLNING

En person som rekryteras för att utanför behörighetsområdet utföra andra säkerhetsåtgärder än säkerhetskontroller ska med tillfredsställande resultat ha genomgått en pålitlighetskontroll före anställningen enligt punkt 11.1.4 i bilagan till genomförandeförordningen.

3 GODKÄNNANDEN

3.1 Godkännande som instruktör

3.1.1 Säkerhetsutbildning som beskrivs i kapitel 11 och 12.9 i bilagan till genomförandeförordningen får ges endast av en instruktör som godkänts av Transport- och kommunikationsverket, dock utan att ovan nämnda påverkar det ömsesidiga erkännandet av instruktörernas kompetens enligt genomförandeförordningen.

3.1.2 För att en person ska kunna godkännas att ge utbildning enligt punkt 11.2.3.1–11.2.3.10, 11.2.6, 11.2.7 och/eller 12.9.3 i genomförandeförordningen, ska han eller hon ha genomgått utbildning som är förenlig med den avsedda utbildningsuppgiften och som godkänts eller specificerats av Transport- och kommunikationsverket, och dessutom ska han eller hon visa kännedom om den arbetsmiljö som utbildningen gäller. För att en säkerhetsinstruktör ska kunna få godkännande krävs att han eller hon har behörighet för undervisningskategorin i fråga som varit i kraft i minst ett år (se bilagan till denna föreskrift) och har genomgått en bedömning som Transport- och kommunikationsverket mottagit.

3.1.3 För att en person ska kunna godkännas att ge sektorspecifik utbildning som fastställs i punkt 11.2.4 och 11.2.5 i genomförandeförordningen ska han eller hon ha avlagt utbildning för övervakare eller säkerhetsansvarig för säkerhetsåtgärder i området i fråga, som godkänts eller specificerats av Transport- och kommunikationsverket. Dessutom ska han eller hon visa Transport- och kommunikationsverket kännedom om den arbetsmiljö som utbildningen gäller.

3.1.4 Den instruktör som har ansvar för utbildningen ansvarar för att:

- a) utbildningsprogrammet/kursprogrammet och dess innehåll är i enlighet med gällande lagstiftning och bestämmelser;
- b) övriga personer som medverkar i undervisningen har behövlig kunskap och förmåga för uppgiften; och

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 300/2008 om gemensamma skyddsregler för den civila luftfarten och om upphävande av förordning (EG) nr 2320/2002

² Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1998 om detaljerade bestämmelser för genomförande av de gemensamma grundläggande standarderna avseende luftfartsskydd jämte hittills godkända ändringar, särskilt punkterna 11.1.2 och 11.2.1.3 i bilagan. Nedan "genomförandeförordningen".

c) utbildningen ger de färdigheter som krävs i genomförandeförordningen.

3.1.5 Godkännande som instruktör söks hos Transport- och kommunikationsverket. Av ansökan ska framgå att instruktören uppfyller kraven enligt punkt 3.1.2 och 3.1.3.

3.1.6 Instruktörgodkännandet gäller enligt genomförandeförordningen i fem år. Dessutom förutsätter godkännandets giltighet att instruktören har deltagit i all kompletterande utbildning som krävs av Transport- och kommunikationsverket.

Ansökan om förnyat godkännande ska lämnas in senast tre månader innan godkännandet upphör att gälla. Till ansökan ska bifogas en utredning om att instruktören har gett utbildning enligt sitt godkännande under godkännandets giltighetstid.

3.1.7 Transport- och kommunikationsverket kan återkalla instruktörens godkännande av de orsaker som nämns i punkt 11.5.4 i bilagan till genomförandeförordningen. Om instruktörgodkännandet har återkallats av den orsaken att instruktören inte har deltagit i den kompletterande utbildning som krävs av Transport- och kommunikationsverket, kan godkännandet beviljas på nytt efter att han eller hon har genomgått den utbildning som saknades. Om instruktörgodkännandet har återkallats av den orsaken att den utbildning som ges inte uppfyller kraven enligt genomförandeförordningen och denna föreskrift, kan godkännandet beviljas på nytt efter att utbildningen har förbättrats så att den motsvarar kraven.

3.2 Godkännande av utbildningsprogram

3.2.1 Transport- och kommunikationsverket har specificerat innehållet för vissa utbildningar i de nationella utbildningsanvisningarna som kompletterar denna föreskrift. Godkännande behövs inte för utbildning vars innehåll har specificerats.

3.2.2 Om utbildningens innehåll inte har specificerats ska godkännande av utbildningen inhämtas. Av ansökan ska framgå följande uppgifter:

- 1) instruktörer, platsen för utbildningen, utbildningsmetoder och tillgänglig utrustning
- 2) utbildningskategori(er)
- 3) en utredning om hur utbildningens innehåll uppfyller de krav som ställs på den (utbildningsprogram, längd, andra väsentliga uppgifter).

3.2.3 Godkännande ska sökas senast 45 dagar innan utbildningen är avsedd att ges. Utbildningen får inte påbörjas innan Transport- och kommunikationsverket har godkänt den. Godkännande för ändringar i tidigare godkända utbildningsprogram ska sökas hos Transport- och kommunikationsverket senast 21 dagar innan ändringen är avsedd att tillämpas.

3.2.4 Utbildningen ska bestå av en studieperiod samt provet eller proven i anslutning till den. Genom provet säkerställs att eleven har i utbildningen fått tillräckliga färdigheter för att utföra sina arbetsuppgifter enligt kraven.

Utbildningen som avses i punkt 11.2.3.1 – 11.2.3.5 och 11.2.4 i bilagan till genomförandeförordningen ska även omfatta introduktion till verkliga arbetsuppgifter under ansvar och övervakning av en instruktör, övervakare (KAT11) eller erfaren arbetare. Med en erfaren arbetare avses en person som arbetar i de uppgifter som utbildningen gäller och har minst ett års erfarenhet av det arbete. Utbildningskraven för EDD-team beskrivs i punkt 12.9.3 i genomförandeförordningen.

3.3 Bevisande av godkänd utbildning

Genomförande av utbildningen med godkänt resultat bevisas med ett intyg från utbildaren eller utbildningsorganisationen. För utförande av de uppgifter som avses i punkt 11.2.3.1 – 11.2.3.5 i bilagan till genomförandeförordningen krävs dessutom att ett särskilt certifikat för godkännande är giltigt. Godkännandeförfaranden för EDD-team beskrivs i punkt 12.9.4 i genomförandeförordningen.

3.4 Godkännande av säkerhetskontrollanter

3.4.1 Godkännande att verka som säkerhetskontrollant beviljas av Transport- och kommunikationsverket efter att eleven med godkänt resultat har avlagt utbildningen för säkerhetskontrollanter samt Transport- och kommunikationsverkets teori- och bildtolkningstest.

3.4.2 Godkännandet som säkerhetskontrollant är giltigt den tid som stadgas i punkt 11.3.1 i bilagan till genomförandeförordningen. Förnyat godkännande kan beviljas efter att säkerhetskontrollanten med godkänt resultat har avlagt repetitionsutbildningen och yrkesprovet enligt punkt 4.3 i denna föreskrift. Godkännandet av ett EDD-team är giltigt den tid som stadgas i punkt 12.9.4 i genomförandeförordningen. Förnyat godkännande kan beviljas efter att hundföraren och hunden med godkänt resultat har avlagt repetitionsutbildningen och den praktiska utbildningen enligt punkt 12.9.3 i genomförandeförordningen.

3.4.3 Om en person som huvudsakligen verkar som instruktör också har godkännande som säkerhetskontrollant, förblir godkännandet giltigt lika länge som instruktörsgodkännandet. Instruktören ska avlägga Transport- och kommunikationsverkets bildtolkningstest med godkänt resultat i samband med det första godkännandet och förnyat godkännande. Behörigheten för bildtolkare som använder genomlysningstrustning eller sprängämnes-detektorer förblir dock giltig endast genom att man deltar i repetitionsutbildningen i minst sex timmar inom varje period av sex månader.

4 UTBILDNING FÖR SÄKERHETSKONTROLLANT

4.1 Utbildningens innehåll

Utbildning 11.2.3.1 KAT1/1K ska omfatta innehållet i studieperiod 11.2.3.3 KAT3/3K. Utbildning 11.2.3.3 KAT3/3K kan också ges som en separat utbildning till personer som inte har behov av utbildning 11.2.3.1 KAT1/1K.¹

4.2 Introduktionsperiod

4.2.1 För att få påbörja introduktionsperioden till utbildning för säkerhetskontrollanter måste eleven ha avlagt studieperioden för ämnesområdet i fråga samt de prov som ingår i den med godkänt resultat. Introduktionsperioden ska dokumenteras så att det av dokumenten framgår vem som har övervakat introduktionen, tiden som använts för introduktionen per dag med exakta tidpunkter, vilka uppgifter som praktiserats och hur eleven har klarat av sina uppgifter.

¹Utbildningskategorierna och studieperioderna beskrivs i tabellen som bifogas denna föreskrift. Punkternas nummer hänvisar till punkterna i bilagan till genomförandeförordning (EU) 2015/1998.
Transport- och kommunikationsverket Traficom • PB 320, 00059 TRAFICOM • tfn 029 534 5000 • FO-nummer 2924753-3 • traficom.fi

4.2.2 De arbetsspecifika introduktionsperioderna enligt genomförandeförordningen ska vara minst

- 11.2.3.1 och 11.2.3.3 KAT1 och KAT3: 35 timmar (delat på minst fyra arbetsskift)
- 11.2.3.1 och 11.2.3.3 KAT1, KAT1A och KAT3: 40 timmar (delat på minst fyra arbetsskift)
- 11.2.3.1 och 11.2.3.3 KAT1K och KAT3K: 45 timmar (delat på minst fyra arbetsskift)
- 11.2.3.1 och 11.2.3.3 KAT1K och KAT1AK: 45 timmar (delat på minst fyra arbetsskift)
- 11.2.3.1 och 11.2.3.3 KAT1K, KAT1AK och KAT3K: 50 timmar (delat på minst fem arbetsskift)
- 11.2.3.1 KAT1A: 10 timmar
- 11.2.3.1 KAT1AK: 15 timmar
- 11.2.3.2 KAT2/2K: 35 timmar (delat på minst fyra arbetsskift)
- 11.2.3.3 KAT3: 10 timmar
- 11.2.3.3 KAT3K: 15 timmar
- 11.2.3.4 KAT4: 10 timmar
- 11.2.3.5 KAT5: 8 timmar
- 11.2.3.4 KAT11: 10 timmar.

4.2.3 Om en person som utbildar sig till säkerhetskontrollant samtidigt genomgår introduktionsperioder för fler än en arbetsuppgift måste introduktion ges i tillräcklig omfattning för varje arbetsuppgift, men sammanlagt minst ovan nämnda mängd.

4.2.4 Bildtolkning får inte praktiseras vid säkerhetskontrollpunkten oavbrutet för mer än 20 minuter, efter vilket en paus på 10 minuter ska hållas från dessa uppgifter.

4.2.5 Högst 20 procent av praktiken kan för varje arbetsuppgift genomföras med bildtolknings-simulator. Simulatorens måste hålla samma svårighetsnivå på bilderna som de som förekommer i den verkliga arbetsuppgiften. Maximitiden för oavbruten simulatorövning är högst en timme.

4.3 Yrkesprov

Utbildningen för säkerhetskontrollanter avslutas med ett yrkesprov som gäller utförande av säkerhetskontroll och omfattar de typiska fallen. Inget yrkesprov krävs av personer som endast utför tillträdeskontroll eller övervakning och patrullering på flygplatsen enligt punkt 11.2.3.5 i bilagan till genomförandeförordningen. Prov får endast mottas av utbildare för ämnesområdet i fråga som godkänts av Transport- och kommunikationsverket.

4.3.1 Skriftligt prov

Säkerhetskontrollanten ska avlägga ett skriftligt prov som ordnas av Transport- och kommunikationsverket.

Föraren av ett EDD-team ska avlägga ett skriftligt prov som ordnas av Transport- och kommunikationsverket.

Det skriftliga provet mäter elevens förmåga att hantera de kunskaper som har inhämtats i den teoretiska undervisningen. För godkänt skriftligt prov krävs att 80 procent av svaren är rätt.

4.3.2 Bildtolkningstest

Säkerhetskontrollanten ska avlägga ett bildtolkningstest som ordnas av Transport- och kommunikationsverket. Med bildtolkningstestet mäts den utbildades förmåga att tolka den bild som genomlysningssutrustningen ger. För godkänt bildtolkningstest krävs att 80 procent av svaren är rätt.

5 REPETITIONSUTBILDNING OCH ANNAN KOMPLETTERANDE UTBILDNING

5.1 Utöver repetitionsutbildningen som krävs i genomförandeförordningen ska kompletterande utbildning ges enligt behov alltid när det sker ändringar i de författningar och föreskrifter som gäller personens arbetsuppgifter. Arbetsgivaren ansvarar för att personalens utbildning är tillräcklig och tidsenlig. Arbetstagaren ska se till att han eller hon genomför de krävda repetitionsutbildningarna i tid så att behörigheten för uppgiften upprätthålls. Om en person som deltar i 11.2.3.1 KAT1/1K-repetitionsutbildningen inte har giltig 11.2.3.3 KAT3/3K-utbildning, ska den avläggas i samband med repetitionsutbildningen. Den introduktionsperiod som krävs är två timmar.

5.2 För att upprätthålla kompetensen och godkännandet som säkerhetskontrollant krävs repetitionsutbildning enligt punkt 11.4.3 i bilagan till genomförandeförordningen samt ett yrkesprov enligt punkt 4.2 i denna föreskrift. Utbildningskraven för EDD-team beskrivs i punkt 12.9.3 i genomförandeförordningen.

5.3 Om en person inte har arbetat som säkerhetskontrollant på mer än sex månader får han eller hon inte arbeta i uppgifter som kräver godkännande förrän repetitionsutbildningen och yrkesprovet enligt punkt 4.2 i denna föreskrift har avlagts. Repetitionsutbildningen omfattar den mängd tilläggsutbildning och introduktion som utbildaren anser nödvändig med hänsyn till personens dåvarande kunskaper och färdigheter, och de ändringar som skett i lagstiftningen under hans eller hennes frånvaro ska tas i beaktande. Introduktionsutbildningen kan ges av en instruktör för luftfartsskydd, en övervakare eller en erfaren säkerhetskontrollant. Introduktionen som getts ska dokumenteras.

5.4 Säkerhetskontrollanter som använder genomlysningssutrustning eller sprängämnes-detektorer ska genomgå bildtolkningsutbildning och -test enligt punkt 11.4.1 i bilagan till genomförandeförordningen i minst sex timmar inom varje period av sex månader. Efter varje period ska man avlägga ett bildtolkningstest som förvaltas av utbildningsorganisationen. Tidsfristen för repetitionsutbildningen i bildtolkning kan inte förlängas på ansökan. Säkerhetskontrollanten får inte arbeta i bildtolkningsuppgifter ifall den repetitionsutbildning som krävs per varje period av sex månader och bildtolkningstestet inte har avlagts med godkänt resultat inom tidsfristen.

5.5 Om säkerhetskontrollantens rätt att delta i bildtolkning har upphört till följd av utebliven repetitionsutbildning, men behörigheten som säkerhetskontrollant är giltig, ska kontrollanten för att återfå sin behörighet för bildtolkning avlägga den mängd tilläggsutbildning och introduktion som utbildaren anser nödvändig, bildtolkningsutbildningen enligt punkt 11.4.1 i bilagan till genomförandeförordningen samt bildtolkningstestet enligt punkt 4.2.3 i denna föreskrift.

6 BOKFÖRINGSSKYLDIGHET

6.1 Utbildaren eller utbildningsorganisationen ska föra bok över all utbildning som getts samt de provprestationer som mottagits och informationen ska sparas minst tio år. Utbildaren eller utbildningsorganisationen ska ge alla som genomgått utbildningen med godkänt resultat ett intyg över den utbildning som getts.

6.2 Arbetsgivaren ska föra bok över sina arbetstagares utbildningar och godkännanden samt de arbetstimmar som anknyter sig till deras upprätthållande. Informationen ska sparas under hela anställningen och minst sex månader efter att anställningen har upphört.

7 ÖVERGÅNGSBESTÄMMEELSE

Utbildningsprogram som uppdaterats i enlighet med denna föreskrift ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket för godkännande senast 15.8.2025.

Jarkko Saarimäki
generaldirektör

Pietari Pentinsaari
överdirektör

BILAGA: STUDIEPERIODER OCH UTBILDNINGSKATEGORIER

KATEGORI (KAT)	STUDIEPERIODER	BESKRIVNING	Innehåll specificerat
1 eller 1K	0 = 11.2.2 1 = 11.2.3.1	Personer som utför säkerhetskontroll av personer, kabinbagage och föremål som medförs	nej
1A eller 1AK	0 = 11.2.2 1 = 11.2.3.1	Personer som utför säkerhetskontroll av lastrumsbagage	nej
2 eller 2K	2 = 11.2.3.2	Personer som utför säkerhetskontroll av frakt och post	nej
3 eller 3K	3 = 11.2.3.3	Personer som utför säkerhetskontroll av lufttrafikföretagens post och materiel, förnödenheter som används ombord på luftfartyg och leveranser av förnödenheter till flygplatser	nej
4	0 = 11.2.2 4 = 11.2.3.4	Personer som genomför inspektion av fordon	nej
5	0 = 11.2.2 5 = 11.2.3.5	Personer som utför tillträdeskontroll vid flygplatser samt övervakning och patrullering	ja
6	6 = 11.2.3.6	Personer som utför säkerhetsundersökningar av luftfartyg a) Objekt på insidan av luftfartyget b) Objekt utanför luftfartyget	ja
7	7 = 11.2.3.7	Personer som ansvarar för skydd av luftfartyg	ja
8	8 = 11.2.3.8	Personer som ansvarar för bagagets anknytning till passagerare	ja
9	9 = 11.2.3.9	Personer som utför andra säkerhetsåtgärder för frakt och post än säkerhetskontroller eller som har tillgång till identifierbar flygfrakt eller identifierbar flygpost	ja
10	10 = 11.2.3.10	Personer som utför andra säkerhetsåtgärder än säkerhetskontroll för lufttrafikföretagens post och materiel, förnödenheter som används ombord på luftfartyg och leveranser av förnödenheter till flygplatser	ja
11	0 = 11.2.2 11 = 11.2.4	Personer som övervakar personer som utför säkerhetsåtgärder (arbetslagsansvariga) (innehåll beroende på den utbildades uppgift)	nej
12	0 = 11.2.2 12 = 11.2.5	Säkerhetsansvariga som ansvarar för att säkerhetsprogrammet följs (innehåll beroende på den utbildades uppgift)	nej
13	13 = 11.2.6	Personer som ges oeskorterad tillgång till behörighetsområden	nej
14	14 = 11.2.7	Personer som behöver allmän utbildning om säkerhetsfrågor	ja
15	12.9.2.2	EDD-team som används för säkerhetskontroll av personer, kabinbagage, föremål som medförs av andra personer än passagerare, fordon, luftfartyg, förnödenheter för användning ombord på luftfartyg och leveranser av förnödenheter till flygplatsen samt behörighetsområden på en flygplats (standard 1)	ja

16	12.9.2.3	EDD-team som används för säkerhetskontroll av lastrumsbagage, lufttrafikföretagens post och materiel, frakt och post (standard 2)	ja
17	11.2.8	Personer med roller och ansvarsområden relaterade till cyberhot	ja
18	11.2.3.11	Utbildning av flygbesättnings- och kabinbesättningsmedlemmar som genomför säkerhetsåtgärder under flygning	ja